opusdei.org

Jesucrist a l'entranya del treball

En aquest article s'explica el missatge de sant Josepmaria de com respondre a la crida urgent de cristianitzar la societat a través de la santificació del treball.

01/05/2017

Aquesta ha estat la meva predicació constant des del 1928: és urgent cristianitzar la societat, [1] afirma sant Josepmaria en una homilia; i poc després assenyala la manera que proposa per arribar-hi:

elevar a l'ordre de la gràcia la tasca diària, la professió o ofici. [2] Es tracta, amb unes altres paraules, de santificar el treball. **Pel treball** –escriu– **el cristià sotmet la creació (cfr. *Gn* 1, 28) i l'ordena a Crist Jesús, centre en el qual estan destinats a recapitular-se totes les coses**. [3] S'obre aquí una perspectiva fascinant l'origen de la qual es troba en un fet històric que convé recordar per comprendre l'abast del missatge.

Quan seré enlairat damunt la terra….

El 7 d'agost del 1931 va ser una data memorable per a sant Josepmaria. Moltes vegades recordarà que aquell dia el Senyor el va fer veure amb claredat inusitada una característica de l'esperit que estava transmetent des del 1928. Va comprendre que Jesucrist regnarà en el món si els cristians el posen a l'entranya i al

cim de la seva activitat professional, santificant el seu treball. D'aquesta manera Ell atraurà tots els homes i totes les coses cap a si, i el seu Regne serà una realitat, perquè la societat sencera –les persones, les institucions i els costums–, edificada amb l'entramat de les diverses professions, arribarà a estar configurada cristianament.

Aquest missatge va quedar imprès en la seva ànima a partir de llavors, quan va entendre en un sentit nou les paraules del Senyor recollides a *Jn* 12, 32 (segons la Vulgata, usual llavors en la litúrgia): *et ego, si exaltatus fuero a terra, omnia traham ad meipsum: I jo, quan seré enlairat damunt la terra, atrauré tothom cap a mi*. Vet aquí un dels passatges en què es refereix a aquell moment: **Quan un dia, en la quietud d'una església madrilenya, jo em sentia no res – no poca cosa, poca cosa hauria estat encara alguna cosa–,**

pensava: tu vols, Senyor, que faci tota aquesta meravella? (...). I allà, en el fons de l'ànima, vaig entendre amb un sentit nou, ple, aquelles paraules de l'Escriptura: 'et ego, si exaltatus fuero a terra, omnia traham ad meipsum' (*Jn* 12, 32). Ho vaig entendre perfectament. El Senyor ens deia: si vosaltres em poseu a l'entranya de totes les activitats de la terra, complint el deure de cada moment, sent el meu testimoni en el que sembla gran i en el que sembla petit... llavors 'omnia traham ad meipsum'! El meu regne entre vosaltres serà una realitat! [4]

Les biografies de sant Josepmaria narren la profunda commoció que va experimentar en la seva ànima quan va rebre aquesta llum. [5] Les paraules de *Jn* 12, 32, esculpides al peu de la seva imatge als murs de la basílica de sant Pere, beneïda per Benet XVI el 14 de setembre del 2005,

recorden la importància d'aquest esdeveniment per a la vida de l'Església.

En un altre lloc –escrivint en tercera persona– explica el sentit que va descobrir en aquest passatge de l'Evangeli: **[Aquell sacerdot] va entendre clarament que, amb el treball ordinari en totes les tasques del món, era necessari reconciliar la terra amb Déu, de manera que el que fos profà – encara que fos profà– es convertís en sagrat, en consagrat a Déu, final últim de totes les coses**. [6] Convertir el que és profà en sagrat "encara que sigui profà" significa que una activitat professional –la medicina, la construcció, l'hostaleria…–, sense canviar la seva naturalesa i la seva funció en la societat, amb la seva autonomia i les seves lleis pròpies, es pot convertir en oració, en diàleg amb Déu, i així se santifica: es purifica i s'eleva. Per

això sant Josepmaria afirma que, **en rigor, no es pot dir que hi hagi realitats profanes, una vegada que el verb de Déu s'ha dignat a assumir una naturalesa humana íntegra i consagrar el món amb la seva presència i amb el treball de les seves mans, perquè va ser designi del Pare reconciliar amb si mateix, pacificant-les per la sang de la seva creu, totes les coses, tant les de la terra com les del cel (*Col* 1, 20)**. [7]

Quan es parla de posar el Senyor "a l'entranya" de les activitats humanes s'indica que aquesta transformació del que és profà en sant o sagrat té lloc en la part més íntima de l'activitat. En efecte, l'essència d'aquesta transformació és la caritat, l'amor sobrenatural, que informa i vivifica enterament allò que es fa: **Si els homes ens decidíssim a allotjar als nostres cors l'amor de Déu! Crist, Senyor Nostre, va ser**

crucificat i, des de l'altura de la Creu, va redimir el món, restablint la pau entre Déu i els homes. Jesucrist recorda a tothom: *Et ego, si exaltatus fuero a terra, omnia traham ad meipsum* (*Jn* 12, 32). [8]

Diverses vegades, en lloc de dir "a l'entranya", sant Josepmaria escriu "al cim" de les activitats humanes: **Si vosaltres em col·loqueu al cim de totes les activitats de la terra, complint el deure de cada moment, amb el meu testimoni en el que sembla gran i en el que sembla petit, *omnia traham ad meipsum*, tot ho atrauré cap a mi. El meu regne entre vosaltres serà una realitat!** [9]

"Al cim" equival a "a l'entranya", perquè dir que l'amor de Crist vivifica una activitat des de la seva entranya és tant com dir que la presideix des del seu cim. Però l'expressió "al cim" o "al pic" afegeix

una cosa més: indica que en aquesta activitat s'ha de veure Crist, perquè *No es pot amagar un poble posat dalt d'una muntanya, i ningú no encén una llàntia per posar-la sota una mesura, sinó en el portallànties, perquè faci llum a tots els qui són a la casa. Que brilli igualment la vostra llum davant la gent; així veuran les vostres bones obres i glorificaran el vostre Pare del cel* (*Mt* 5, 14-16). Per tant, afirmar que el cristià ha de posar Crist al cim del seu treball significa que l'amor amb què el realitza s'ha de manifestar en el tracte amb els altres, en l'actitud de lliurament i de servei. Amb naturalitat, s'ha de notar la caritat de Crist en la conducta dels seus deixebles, juntament amb la competència professional i dins seu. **Cada cristià ha de fer present Crist entre els homes; ha d'obrar de tal manera que els qui el tractin percebin el 'bonus odor Christi' (cfr. 2 *Co* 2, 15), la bona olor de Crist; ha d'actuar de**

manera que, a través de les accions del deixeble, es pugui descobrir el rostre del Mestre. [10]

Hi ha també un altre sentit de l'expressió "posar Crist al cim de les activitats humanes", cosa que és conseqüència d'això anterior. Qui fa la seva feina per amor a Crist i perquè els homes, veient-ho, glorifiquin Déu, ha de provar de fer-la tan bé com pugui també humanament, amb la perfecció més gran de què sigui capaç. Així posa Crist al cim del seu treball. Això no significa que hagi de ser el millor en aquesta tasca, però sí que s'ha d'esforçar per dur-la a terme amb la màxima competència humana que pugui adquirir i posant en pràctica les virtuts cristianes amarades per l'amor a Déu. Posar el Senyor al cim del propi treball no s'ha d'entendre com un èxit terrenal; és una cosa que està a l'abast de tots, no només d'alguns particularment dotats; és

una exigència personal: cadascú ha de posar Jesucrist al cim de la seva activitat encara que humanament no destaqui fent-la.

Tanmateix, el sentit més profund d'aquest "posar Crist al cim de les activitats humanes" és el d'unir el treball i totes les activitats rectes a la Santa Missa, cim de la vida de l'Església i del cristià. [11] S'hi enclouen els sentits anteriors, perquè unir el treball al Sacrifici de Crist implica fer-ho per amor i amb la perfecció humana més gran possible. Llavors el treball es converteix en un acte de culte a Déu: se santifica per la seva unió amb el Sacrifici de l'Altar, renovació o actualització sacramental del Sacrifici del Calvari, **es converteix en obra de Déu, 'operatio Dei, opus Dei'**. [12] El sentit tradicional de l'expressió '**opus Dei'**, que designa l'ofici litúrgic, s'obre en les paraules de sant Josepmaria al treball i a totes les

activitats. Demana al cristià que al llarg de la seva jornada sigui **ànima d'Eucaristia**, perquè només així Crist serà al cim de la seva activitat. **Demanem, doncs, al Senyor que ens concedeixi ser ànimes d'Eucaristia (...) I facilitarem als altres la tasca de reconèixer Crist, contribuirem a posar-lo al cim de totes les activitats humanes. Es complirà la promesa de Jesús: 'Jo, quan sigui exaltat sobre la terra, tot ho atrauré cap a mi'**. [13]

L'Eucaristia edifica l'Església perquè reuneix en un sol Cos els qui hi participen: *El pa és un de sol, i per això nosaltres, ni que siguem molts, formem un sol cos, ja que tots participem d'aquest únic pa* (1 *Co* 10, 17). L'Eucaristia "és el compliment de la promesa del primer dia de la gran setmana de Jesús: *I jo, quan seré enlairat damunt la terra, atrauré tothom cap a mi.*(*Jn* 12, 32). [14] Aleshores s'arriba a entreveure el

profund significat que enclou el fet que la llum rebuda per sant Josepmaria sobre aquest text li arribés precisament **mentre alçava l'hòstia**: [15] en el moment de la consagració, a la santa missa. Quan el cristià uneix el seu treball al sacrifici de l'altar, aquest treball santificat edifica l'Església perquè fa present la força unificadora de l'eucaristia: l'acció de Crist que per l'Esperit Sant atreu tots els homes i totes les coses cap a ell.

El camí que Déu va voler mostrar a sant Josepmaria perquè Crist regnés en aquest món és que cadascú personalment procuri santificar el seu treball posant-hi la creu de Crist, és a dir, unint-lo al sacrifici del calvari que s'actualitza en l'eucaristia, de manera que sigui ferment de vida cristiana al mig del món. Una manera poc vistosa de contribuir al regnat de Crist, però portadora de tota l'eficàcia de la

promesa divina: **Si vosaltres em poseu a l'entranya de totes les activitats de la terra (...) *omnia traham ad meipsum!* El meu regne entre vosaltres serà una realitat!** [16]

Posar Crist al cim de "totes les activitats humanes" perquè Ell regni no vol dir que el seu regnat sigui el resultat de l'influx humà d'un gran nombre de cristians actuant en totes les professions. És el Senyor que atraurà cap a Ell totes les coses si uns quants cristians fidels, homes i dones, procuren ser autènticament sants cadascun al seu lloc enmig del món. No és una qüestió de proporcions humanes. El que va entendre sant Josepmaria és que als cristians se'ns demana que posem Crist a l'entranya de la nostra activitat, potser de molt poc relleu social, i que si ho fem, Ell atraurà totes les coses cap a Ell: no només aquelles que són efecte del nostre

limitat treball, sinó totes i a tot el món. **Era clar que aquestes paraules, que relata sant Joan –*et ego si exaltatus fuero a terra, omnia traham ad meipsum* (*Jn* 12, 32)–, les havíem d'entendre en el sentit que l'elevéssim, com a Senyor, al cim de totes les activitats humanes: que Ell ho atrauria tot cap a Ell, en el seu regnat espiritual d'amor**. [17]

Regnat de Crist i progrés temporal

Així com voler que Crist regni en la mateixa vida inclou buscar la perfecció humana –mitjançant la pràctica de les virtuts informades per la caritat–,voler que Crist regni en la societat exigeix buscar el seu perfeccionament: el bé comú temporal, del qual forma part del progrés. En realitat, no és un simple paral·lelisme entre el bé de la persona i el de la societat, com si la recerca de l'un pogués ser

independent de l'altre. El que anomenem bé comú de la societat és bé de les persones que la constitueixen. I, al seu torn, el bé de les persones contribueix al bé comú de la societat, sempre que aquest últim s'entengui de manera integral. Les condicions de vida social que s'intenten millorar no es redueixen al desenvolupament econòmic i al benestar material, tot i que certament els inclouen. Són també, i abans –en sentit qualitatiu, no en el d'urgència temporal, en què de vegades poden tenir preferència els aspectes materials–, la llibertat, la justícia, la moralitat, la pau, la cultura: tot el que correspon en primer lloc a la dignitat de la persona humana.

La sensibilitat de sant Josepmaria sobre aquest tema és molt aguda: **Es comprèn molt bé la impaciència, l'angoixa, els desitjos inquiets dels qui, amb una ànima naturalment**

cristiana (cfr. Tertul·lià, *Apologeticum*, 17), no es resignen davant la injustícia personal i social que pot crear el cor humà. Tants segles de convivència entre els homes i, encara, tant d'odi, tanta destrucció, tant fanatisme acumulat en ulls que no hi volen veure i en cors que no volen estimar. Els béns de la terra, repartits entre uns quants; els béns de la cultura, enclosos en cenacles. I, a fora, fam de pa i de saviesa, vides humanes que són santes, perquè venen de Déu, tractades com simples coses, com números d'una estadística. Comprenc i comparteixo aquesta impaciència, que m'impulsa a mirar a Crist, que continua convidant-nos a posar en pràctica aquest manament nou de l'amor. [18]

El progrés rectament ordenat és bo, i Déu el vol. [19] La recerca del

progrés temporal en ordre al regnat de Crist és part integrant de la santificació del treball professional. I ho és perquè la santificació del treball implica l'elevació de la mateixa realitat humana del treball a l'ordre de la santedat. **Humanament el treball és font de progrés, de civilització i de benestar**. [20] Per la seva naturalesa, el treball professional és **mitjà imprescindible per al progrés de la societat i l'ordenació cada vegada més justa de les relacions entre els homes**. [21] Qui vulgui santificar el seu treball no pot prescindir d'aquesta realitat. Necessàriament haurà d'aspirar al progrés temporal, per ordenar-ho a Déu. **No és admissible pensar que, per ser cristià, calgui donar l'esquena al món, ser un derrotista de la naturalesa humana**. [22]

Aquest progrés no és, tanmateix, el final últim sobrenatural, ni

avançament d'aquest, perquè cap bé terrenal no pot ser en si mateix incoació dels béns sobrenaturals. Això no és treure-li importància al progrés humà, és només no divinitzar-lo. La seva recerca és un fi subordinat a la recerca de la santedat, al fi últim sobrenatural. **Ha volgut el Senyor que, amb la nostra vocació, manifestem aquella visió optimista de la creació, aquell amor al món que batega en el cristianisme. No ha de faltar mai la il·lusió, ni en el vostre treball ni en el vostre afany per construir la ciutat temporal. Encara que, alhora, com a deixebles de Crist que han crucificat la carn amb les seves passions i concupiscències (*Ga* 5, 24), procureu mantenir viu el sentit del pecat i de la reparació generosa, contra els falsos optimismes dels qui, enemics de la creu de Crist (*Fl* 3, 18), tot ho xifren en el progrés i en les energies humanes**. [23]

[1] *Amics de Déu*, n. 210.

[2] Ibidem.

[3] *Carta* 6-V-1945, n. 14.

[4] Apunts d'una meditació, 27-X-1963.

[5] Cfr. A. Vázquez de Prada, *El fundador del Opus Dei*, cit., vol. I, p. 379 s.

[6] *Carta* 9-I-1932, n. 2.

[7] *Carta* 6-V-1945, n. 14.

[8] *És Crist que passa*, n. 183.

[9] Ibidem.

[10] Ibidem, n. 105.

[11] Cfr. Conc. Vaticà II, Const. dogm. *Lumen gentium*, n. 11; Const. *Sacrosanctum Concilium*, núm. 10.

[12] *Converses*, núm. 10.

[13] *És Crist que passa*, núm. 156.

[14] J. Ratzinger, *La Iglesia, una comunidad siempre en camino*, Madrid 1991, p. 125.

[15] *Carta* 29-XII-1947/14-II-1966, núm. 89.

[16] Apunts d'una meditació, 27-X-1963.

[17] *Carta* 14-II-1944, n. 19.

[18] *És Crist que passa*, n. 111.

[19] Ibidem, n. 123.

[20] *Carta* 31-V-1954, n. 17.

[21] *Converses*, n. 10.

[22] *És Crist que passa*, n. 125.

[23] *Carta* 9-I-1959, n. 19.

Apartat sobre el treball

pdf | document generat automàticament des de https://opusdei.org/ca-ad/article/jesucrist-a-l-entranya-del-treball/ (10/02/2026)